

ترجمه:

کتاب صرف و نحو کاربردی (۱)

(رشته الهیات)

مؤلف: دکتر سیداحمد امامزاده

دانشگاه پیام نور

(دانشجویان سراسری و طرح فراگیر)

مترجم:

علی شهسواری (عضو هیئت علمی دانشگاه)

امامزاده، احمد، ۱۳۲۵ -
ترجمه: کتاب صرف و نحو کاربردی (۱) (رشته
الهیات) دانشگاه پیام نور (دانشجویان سراسری و
طرح فراگیر) / مولف احمد امامزاده؛ مترجم علی
شهسواری. - تهران: مبین دانش، ۱۳۸۲.
۲۲۹ ص.: جدول.

ISBN 964-94774-0-3: ۲۲۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
عنوان دیگر: صرف و نحو کاربردی (۱) رشته
الهیات دانشگاه پیام نور.
۱. آموزش از راه دور -- ایران. ۲. زبان عربی
-- صرف و نحو -- آموزش برنامه‌ای. الف. شهسواری،
علی، ۱۳۴۰ - ، مترجم. ب. دانشگاه پیام‌نور.
ج. عنوان. د. عنوان: صرف و نحو کاربردی (۱) رشته
الهیات دانشگاه پیام نور.

۳۷۸/۱۷۵.۹۵۵

LC۵۸۰.۸/الف۱۹۴۴

۱۳۸۲

۶۶۹-۸۲م

کتابخانه ملی ایران

ناشر: انتشارات مبین دانش

نام کتاب: صرف و نحو کاربردی (۱) رشته الهیات دانشگاه پیام نور

ISBN-964-94774-0-3

شماره شابک: ۳-۰-۹۶۷۷۴-۹۶۴

مترجم: علی شهسواری (عضو هیئت علمی دانشگاه)

چاپ و صحافی: فرزانه

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۸۲

قیمت: ۲۲۰۰ تومان

تلفن: ۵-۶۹۱۶۳۴

دورنما: ۶۹۱۶۳۲

مرکز پخش: تهران - خ انقلاب - خ فخر رازی - نرسیده به تقاطع شهید نظری نبش بن

بست فاتیما داریان پلاک ۵۱ طبقه سوم واحد ۲۲ - موسسه فرهنگی پژوهشی

مبین دانش

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار.....	۱
درس اول - حروف و حرکات.....	۲-۱۴
حروف الفبا.....	۳
مخارج حروف.....	۴-۵
عربی کردن حروف / انواع تعریب.....	۶-۸
معیارهای تشخیص غیرعربی بودن یک کلمه.....	۹
۱- سخنان بزرگان مورداعتماد در علم لغت / ۲- نبودن ریشه عربی کلمه.....	۹
۳- مخالفت کلمه با وزنهای عربی / ۴- جمع شدن حروف و پی در پی آمدن.....	۱۰
حرکتها.....	۱۱
حروف شمسی و قمری / تنوین.....	۱۲
تمرینات.....	۱۴
درس دوم - کلمه و انواع آن.....	۱۵-۲۱
اسم / نشانههای اسم.....	۱۶-۱۷
نشانههای فعل.....	۱۷
نشانههای حرف.....	۱۹-۲۰
تمرینها.....	۲۱
درس سوم - مذکر و مؤنث.....	۲۲-۳۶
مذکر و مؤنث / نشانههای اسم مؤنث.....	۲۳-۲۴
انواع اسم مذکر و مؤنث.....	۲۵
چگونه اسم مذکر مؤنث می شود؟.....	۲۶
اسم هایی که مانند مذکر و مؤنث با آنها رفتار می شود.....	۲۷
تمرینها.....	۲۸-۲۹
تأیید فعل به سبب فاعل.....	۳۰-۳۱
تمرینها.....	۳۲-۳۶

درس چهارم - مفرد و مثنی و جمع.....	۳۷-۵۵
۱- اسم مفرد / نشانه‌های اسم مفرد	۳۸
۲- مثنی / مثنی اسم مقصور و ممدود / ملحق شدن به مثنی	۳۹-۴۰
کلا و کلنا	۴۱
تمرین‌ها.....	۴۲-۴۴
جمع / انواع جمع / ۱- جمع مکسر / وزن‌های جمع مکسر در برخی اسم‌های صفت.....	۴۴-۴۵
جمع مذکر سالم / اعراب جمع مذکر سالم / چه اسم‌هایی جمع مذکر سالم می‌شوند؟.....	۴۶-۴۷
«صفت» / ملحق به جمع مذکر سالم.....	۴۷-۴۸
جمع مؤنث سالم / اعراب جمع مؤنث سالم	۴۸-۵۰
تمرین‌ها.....	۵۱-۵۵
درس پنجم - نکره و معرفه.....	۵۶-۷۸
نکره و معرفه / انواع نکره / انواع معرفه	۵۷-۵۸
تمرین‌ها	۵۹
«ضمایر» / انواع ضمیر / صرف افعال یا ضمایر / ضمایر فعل مضارع و امر	۶۰-۶۱
تمرین‌ها.....	۶۲-۶۳
ضمایر بارز (آشکار) / ضمیر فصل / ضمایر منفصل، متصل.....	۶۳-۶۹
«نون وقایه» / جدول ضمایر.....	۶۹-۷۲
تمرین‌ها.....	۷۳-۷۸
درس ششم - اسم‌ها س اشاره و موصولات	۷۹-۹۸
اسم اشاره و انواع آن.....	۸۰-۸۳
تمرین‌ها.....	۸۴-۸۸
موصولات / اسم موصول و انواع آن.....	۸۸-۹۲
تمرین‌ها.....	۹۲-۹۸
درس هفتم - فعل و اقسام آن	۹۹-۱۱۸
تعریف فعل / اقسام فعل، ماضی، مضارع، امر.....	۱۰۰-۱۰۳

تمرین‌ها.....	۱۰۴-۱۱۱
صرف افعال / فعل جامد / فعل متصرف و انواع آن	۱۱۱-۱۱۲
حالت‌های بنا فعل ماضی / بنا فعل امر و مضارع	۱۱۲
تمرین‌ها.....	۱۱۳-۱۱۸

درس هشتم - اعراب فعل مضارع	۱۱۹-۱۴۹
اعراب فعل مضارع / فعل مضارع مرفوع	۱۲۰-۱۲۱
تمرین‌ها.....	۱۲۲-۱۲۵
فعل مضارع منصوب / نشانه نصب فعل مضارع	۱۲۶-۱۳۲
تمرین‌ها.....	۱۳۳-۱۳۸
فعل مضارع مجزوم / ادوات جزم‌دهنده به دو فعل	۱۳۹-۱۴۳
تمرین	۱۴۴-۱۴۹

درس نهم - معرب و مبنی و انواع اعراب و بنا	۱۵۰-۱۷۱
معرب و مبنی / انواع اعراب / اعراب نیایی / اعراب مثنی	۱۵۱-۱۵۴
اعراب جمع مذکر سالم / اعراب اسم‌های سته / اعراب تقدیری / اعراب	۱۵۴-۱۵۹
اعراب محلی / اعراب / مبنی / نشانه‌های بنا.....	۱۵۹-۱۶۲
تمرین‌ها.....	۱۶۳-۱۷۱

درس دهم - جمله اسمیه و جمله فعلیه.....	۱۷۲-۱۸۶
جمله / انواع جمله / خبر و انواع آن	۱۷۳-۱۷۵
شکل‌های مبتدا و خبر / ۱- مبتدا مفرد، خبر مفرد.....	۱۷۵-۱۷۶
۲- مبتدا مفرد، خبر جمله / ۳- مبتدا مفرد، خبر شبه جمله.....	۱۷۷
مطابقت و مخالفت بین مبتدا و خبر / ترتیب رکنهای جمله اسمیه	۱۷۷-۱۸۰
تمرین‌ها.....	۱۸۱-۱۸۶

درس یازدهم - الف : فاعل.....	۱۸۷-۱۹۷
فاعل / حکم فاعل / انواع فاعل	۱۸۸-۱۸۹

شبه فعل / تعدّد فاعل / تقدیم فعل بر فاعل حذف فاعل / فاعل مؤنث	۱۸۹-۱۹۰
تقدیم فاعل بر مفعول / تقدیم مفعول بر فاعل	۱۹۱
تمرین‌ها	۱۹۲-۱۹۷

درس یازدهم - ب: مفعول به	۱۹۸-۲۰۹
مفعول به / تعدّد مفعول به	۱۹۹
تقدم مفعول به بر فعل و فاعل / تقدیم مفعول به واجب است	۲۰۰
حذف عامل مفعول به (منصوب کننده آن) جایز است	۲۰۲
حذف عامل مفعول به واجب است / افعال مقلوب	۲۰۲
تمرین‌ها	۲۰۴-۲۰۹

درس دوازدهم - معلوم و مجهول	۲۱۰-۲۲۹
فعل متعدی و لازم / نشان فعل متعدی / انواع فعل متعدی	۲۱۱-۲۱۲
متعدی به ذات و متعدی به غیر / چه موقع فعل لازم متعدی می‌شود	۲۱۲-۲۱۴
منصوب به نزع خافض / معلوم و مجهول / علل حذف فاعل	۲۱۴-۲۱۶
شکل‌های ساخت فعل مجهول / ۱- فعل ماضی / ۲- فعل مضارع	۲۱۶-۲۱۷
نایب فاعل / آنچه جانشین فاعل می‌شود / انواع نایب فاعل	۲۱۸-۲۲۱
تمرین‌ها	۲۲۲-۲۲۹

پیشگفتار

زبان فصیح عربی، زبان قرآن و حدیث و نهج البلاغه ماست و برای رسیدن به آن چشمه‌های نور کتاب صرف و نحو کاربردی «ا» برای رشته‌ی الهیات نوشته شده است. و تأکید بر آموختن همین کتاب است.

اما برای دانشجویان عزیزی که به استاد و کلاس، کمتر دسترسی دارند بر آن شده‌ایم که تمام مطالب آن کتاب را به فارسی برگردانیم و سعی شده است که همه کتاب از قبیل: قواعد و تمرین‌ها و پاسخ آنها به‌طور منظم و مرتبط و با زبان ساده ترجمه شود، به گونه‌ای که دانشجو برای فهمیدن قواعد درسی و یا ترکیبات و لغات آن، به کتاب دیگری نیاز نداشته باشد.

و پیشنهاد می‌شود که برای یادگیری بهتر، ابتدا متن هر درس از کتاب اصلی چند بار خوانده شود و سپس برای درک بیشتر آن آموخته‌ها به ترجمه آنها مراجعه گردد، تا مطالب ملکه ذهن شوند.

علی شهسواری

دیماه ۱۳۸۱